

Spelregels voor bewonersparticipatie wijkgericht werken Meepraten en/of meebeslissen?

Wijkgericht werken is de kern van samenwerken met bewoners om te komen tot een leefbare, schone en veilige wijk. Het betrekken van burgers en instellingen rond plan- en beleidsvorming is sinds enige tijd ingeburgerd geraakt. Het wordt zelfs als voorwaarde gesteld door de kaderstellende raad om het beleid in de praktijk ook daadwerkelijk te doen slagen. Ook de burgers zijn zich ervan bewust dat er mogelijkheden zijn om al in een vroeg stadium mee te praten en invloed uit te oefenen op plan- en beleidsvorming. Deze open manier van werken kan bijdragen aan een breed draagvlak en een kwalitatief beter eindproduct. Maar hoe laat je bewoners meepraten over alle plannen en onderwerpen die hun wijk aangaan? Waar kan men over meepraten en/of meebeslissen? Betreft het een wijkgericht plan of heb je te maken met een wijkoverstijgend plan. Hiervoor is inzicht nodig in alle plannen die door de verschillende beleidsafdelingen van de gemeente worden voorbereid. Een goede interne communicatie is dus onontbeerlijk!

Samenspraak wil zeggen het samen uitstippelen vanaf het begin van de plan-of beleidsvorming. Bewonersparticipatie is een kwestie van maatwerk. Panklare spelregels voor de samenspraak zijn in dat opzicht dus moeilijk te formuleren. Daarentegen zijn er natuurlijk wel richtlijnen mee te geven. Binnen het communicatieplan zijn vier fasen beschreven die doorlopen worden bij de invulling van de samenspraak en inspraak. Een succesvol participatiebeleid kent essentiële kenmerken als: duidelijke, inhoudelijke, wettelijke, financiële en organisatorische kaders. Dat betekent veel aandacht aan de te zetten stappen en fasen in een project. Het voorkomt valse verwachtingen of oeverloze discussies waarin iedereen zich vastbijt in de eigen agenda. Het doel van bewonersparticipatie is om te komen tot een verbetering van de kwaliteit van het beleid, versterken van het draagvlak onder bewoners door het verhogen van betrokkenheid, wederzijds begrip voor standpunten, mogelijkheden, maar ook onmogelijkheden, legitimatie van bestuur door openheid en het afleggen van verantwoording en tenslotte om te komen tot een zorgvuldige belangenafweging.

Mogelijkheden voor bewonersparticipatie

Er zijn drie mogelijkheden voor bewoners om invloed uit te oefenen op de planontwikkeling en uitvoering van het op hun wijk gericht beleid:

1. via de wijkactieplannen;
2. via het wijkinitiatief;
3. via de gemeentelijke plannen voor hun wijk.

1. Meepraten om te komen tot echte wijkgerichte actieplannen

Via de op te stellen wijkactieplannen worden bewoners in staat gesteld om mee te praten over wat er in hun wijk gebeurt en waar de aandacht op gericht zou moeten worden. Dit is dus een duidelijk voorbeeld van samenspraak of beter gezegd afstemming. Hierbij wordt de volgende procedure gevolgd:

- Ten eerste worden ambtelijk de randvoorwaarden van het beleid in kaart gebracht. Bij het opstellen van die uitgangspunten worden wet- en regelgeving betrokken B&W stemt in met de voorwaarden;
- Vervolgens wordt de wijk geconsulteerd en geïnventariseerd welke knelpunten en ideeën er zijn;
- Dat wordt ambtelijk uitgezet op de beleidsafdelingen die hier beleid op gaan maken en adviezen voorleggen aan het college van B&W;
- Die voorstellen worden goedgekeurd door B&W worden opgenomen in het concept-wijkactieplan;
- Het concept- wijkactieplan wordt vervolgens voorgelegd aan het wijkplatform (indien deze nog niet beschikbaar is de bewonerscommissies). Het wijkplatform heeft als taak haar oor te luister te leggen wat leeft binnen de wijk. Daarnaast worden ook belangenorganisaties uitgenodigd om een inhoudelijke bijdrage te leveren. Dit kunnen bilaterale gesprekken zijn of plenair tijdens bijvoorbeeld een discussiebijeenkomst.
- Het concept- actieplan wordt voorgelegd en vastgesteld door het wijkregieteam;
- Vervolgens wordt het wijkactieplan voorgelegd aan een breder publiek: de inwoners van de wijken zelf middels publicaties op de gemeentepagina in de regionale krant en

informatieverstrekking aan het wijkplatform c.q. bewonersorganisaties. Naast de inhoud van het actieplan wordt hierin aandacht geschonken aan de keuzes die door politie, woningcorporaties, welzijnsinstellingen en gemeente zijn gemaakt.

2. Meepraten via het wijkinitiatief

Naast het wijkactieplan hebben inwoners de mogelijkheid om een initiatief in te dienen om de leefbaarheid in de wijk te vergroten. Het wijkteam beoordeelt en toetst de initiatieven binnen de kaders van het wijkgericht werken. Om een dergelijk initiatief in te kunnen dienen moet:

- Men woonachtig zijn in Zeist;
- Het plan moet betrekking hebben op de verbetering van de directe leefomgeving van de inwoners;
- Het initiatief nog niet opgenomen zijn in het wijkgericht actieplan;
- Een duidelijk plan van aanpak met de volgende elementen:
 - Het doel;
 - Betrokkenheid/draagvlak;
 - Termijn;
 - Inschatting voor- en nadelen;
 - Kosten;
 - Realisatie.
- Het wijkteam mag tot maximaal. € 2.500,- zelf beslissen een initiatief goed te keuren of af te wijzen. Bij een hoger bedrag toetst het wijkteam het initiatief en formuleert een advies voor het wijkregieteam die vervolgens over het initiatief beslist.

Soms is het zo dat een wijkinitiatief niet in behandeling kan worden genomen omdat het bijvoorbeeld onderdeel uitmaakt van een gemeentelijke procedure. In de volgende gevallen kan een wijkinitiatief afgewezen worden:

1. Bij onderwerpen die geen betrekking hebben op de verbetering van de directe leefomgeving van de inwoners die het initiatief indienen.
2. Het een onderwerp betreft die de hele stad aangaat.
3. Bij onderwerpen die onderdeel zijn van lopende projecten (bijv. wijkactieplan), inspraak of bezwaarprocedures.

Uiteraard is het in deze ontzettend belangrijk dat de wijkteams op de hoogte zijn van de gemeentelijke procedures, lopende projecten en inspraak en bezwaarprocedures binnen hun wijk.

Procedure

Initiatieven die worden ingediend worden beoordeeld door het wijkteam. Bij honorering van het initiatief wordt er door het wijkteam een planning gemaakt en deze doorgenomen met de initiatiefnemers. Afwijzingen worden incl. motivatie schriftelijk aan de initiatiefnemers meegedeeld.

